

FALCK MEDYCYNĄ
ul. Jana Olbrachta 94
01-102 Warszawa

F/PZSZ.02-01/10-1

02/PRZZ/2024

01.08.2024r

Zarządzenie Prezesa Zarządu Falck Medycyna Sp. z o. o.

w sprawie przyjęcia Polityki Ochrony Małoletnich w Podmiocie Wykonującym Działalność Leczniczą

na podstawie *Ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw,*
Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.
Konwencja o prawach Małoletniego.

Zarządzam co następuje:

§1

Wprowadzenie Polityki Ochrony Małoletnich w Falck Medycyna Sp. z o.o.

§2

Dyrektorów Operacyjnych Działów oraz Kierowników i Koordynatorów Działów zobowiązuje się do zapoznania pracowników z niniejszym Zarządzeniem w sposób przyjęty w danym Biurze Regionalnym.

§3

Nadzór nad wdrożeniem i wykonaniem postanowień niniejszego Zarządzenia sprawuje Dyrektor ds. Medycznych

§4)

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załączniki do Zarządzenia:

Załącznik nr 1 Polityka Ochrony Małoletnich w Podmiocie Wykonującym Działalność Leczniczą

Otrzymują:

Dyrektorzy Operacyjni
Dyrektorzy Działów
Kierownik Działu Kadr i Płac
Kierownicy i Koordynatorzy Działów
Wszyscy Pracownicy
a/a

Podpis Prezesa Zarządu
Falck Medycyna Sp. z o.o.
Prezes Zarządu

Data.....
Katarzyna Czajka

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH (POM)¹ W PODMIOCIE WYKONUJĄCYM DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

Falck Medycyna Sp. z o.o.

Preambuła: Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Organizacji jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie. Pracownik Organizacji traktuje Małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec Małoletniego przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik organizacji, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej Organizacji oraz swoich kompetencji.

Artykuł 1. Postanowienia ogólne:

- 1.1. Podmiot wykonujący działalność leczniczą:** Falck Medycyna Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Jana Olbrachta 94, wpisany do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem 0000213143, NIP 527 243 59 38 REGON 15755741, adres poczty elektronicznej: maloletni@falck.pl
- 1.2.** Osoba odpowiedzialna za prowadzenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością i bezpieczeństwem: **Michał Winter, dyrektor ds. medycznych**

Artykuł 2. Wstęp:

- 2.1.** Wytyczne WHO: Szczególna rola pracowników ochrony zdrowia w identyfikacji przemocy wobec Małoletnich i zapewnieniu Małoletniemu bezpieczeństwa podkreślana jest przez Światową Organizację Zdrowia. Z uwagi na to, jak powszechnym zjawiskiem jest przemoc wobec Małoletnich, wysoce prawdopodobne wydaje się to, że każda osoba udzielająca Małoletnim świadczeń zdrowotnych styka się w swojej codziennej praktyce z Małoletnimi i młodzieżą doświadczającymi krzywdzenia, nawet jeśli zgłosiły się one do Organizacji medycznej z innym problemem. Pracownicy medyczni odgrywają zatem kluczową rolę w zapewnianiu wsparcia pierwszej linii i mają za zadanie: **(i)** tworzyć bezpieczną, wzbudzającą zaufanie i wspierającą przestrzeń dla Małoletniego, **(ii)** rozpoznawać symptomy przemocy, **(iii)** zachowywać wyczucie przy prowadzeniu wywiadu diagnostycznego, **(iv)** odpowiadać na potrzeby Małoletniego w zakresie zdrowia fizycznego, psychicznego, seksualnego i reprodukcyjnego, **(v)** w razie potrzeby inicjować kontakt z innymi służbami, takimi jak policja, pomoc społeczna, inne organizacje zajmujące się ochroną Małoletnich.

¹ Polityka została opracowana w oparciu o standardy Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę <https://standardy.fdds.pl/standardy>

- 2.2. POM opiera się na 4 Standardach.
- 2.3. **Standard 1:** Organizacja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę Ochrony Małoletnich.
- 2.4. **Standard 2:** Organizacja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu ochrony osób Małoletnich.
- 2.5. **Standard 3:** W organizacji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa Małoletniego.
- 2.6. **Standard 4:** Organizacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony Małoletnich.

Artykuł 3 Podstawy prawne:

- 3.1. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.*
- 3.2. *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.*
- 3.3. *Konwencja o prawach Małoletniego.*

Artykuł 4. Definicje:

- 4.1. **Małoletnimi:** każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
- 4.2. **Podmiot udzielający świadczeń zdrowotnych:** każda Organizacja prowadząca działalność leczniczą bez względu na formę prawną i źródło finansowania, świadcząca usługi Małoletnim lub działająca na rzecz Małoletnich.
- 4.3. **Kierownictwo:** podmiot uprawniony do podejmowania decyzji o działaniach Organizacji.
- 4.4. **Krzywdzenie Małoletnich:** popełnienie czynu zabronionego/karalnego na szkodę Małoletniemu przez jakąkolwiek osobę, w tym Pracownika Organizacji lub zagrożenie dobra Małoletniego, w tym jego zaniedbywanie.
- 4.5. **Opiekun Małoletniego:** osoba uprawniona do reprezentacji Małoletniego, zazwyczaj Rodzic.
- 4.6. **Zgoda Rodzica Małoletniego:** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców Małoletniego. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami Małoletniego należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- 4.7. **Dane osobowe Małoletniego:** Dane osobowe Małoletniego to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację Małoletniego.
- 4.8. **Dane osobowe Opiekuna:** Dane osobowe Opiekuna to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację Opiekuna.

Artykuł 5. Oparte na prawach Małoletniego podejście do dobrostanu Małoletnich zgodnie z Konwencją o Prawach Małoletniego (KPD):

- 5.1.** Zasada równego traktowania (**art. 2** KPD).
- 5.2.** Zasada kierowania się najlepszym interesem Małoletniego (**art. 3** KPD).
- 5.3.** Małoletniego do optymalnego rozwoju (**art. 6** KPD).
- 5.4.** Zasada wysłuchania i uwzględniania opinii Małoletniego, zgodnie z jego wiekiem i dojrzałością (**art. 12** KPD).

Artykuł 6. Kryteria realizacji POM:

- 6.1.** Standard jest ujęty w misji Organizacji.
- 6.2.** Wyznaczony jest koordynator ds. ochrony Małoletnich.
- 6.3.** Personel wyznaczony do pracy z Małoletnimi jest sprawdzany pod kątem karalności (przestępstwa ciężkie lub/i wobec Małoletnich).

Artykuł 7. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia Małoletnich:

- 7.1.** W przypadku podjęcia przez pracownika Organizacji podejrzenia, że Małoletnimi jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Kierownictwu Organizacji.
- 7.2.** Kierownictwo Organizacji wzywa Opiekunów Małoletniego, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
- 7.3.** Kierownictwo Organizacji sporządza opis sytuacji w obecności Małoletniego na podstawie rozmów z Małoletnim i Opiekunami.
- 7.4.** W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Kierownictwo Organizacji przekazuje informacje zgodnie z przyjętymi w Załącznikach Schematami.
- 7.5.** Kierownictwo Organizacji informuje opiekunów o obowiązku Organizacji zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia Małoletniego do odpowiedniego podmiotu (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej – procedura „Niebieskie Karty” – w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
- 7.6.** Po poinformowaniu Opiekunów zgodnie z Artykułem poprzedzającym – kierownictwo Organizacji składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i Małoletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
- 7.7.** Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach Organizacji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
- 7.8.** W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie Małoletniego, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów Małoletniego na piśmie.

- 7.9.** Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 4** do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do akt osobowych Małoletniego.
- 7.10.** Wszyscy pracownicy Organizacji i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu Małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym Organizacjom w ramach działań interwencyjnych.

Artykuł 8. Zasady ochrony wizerunku Małoletniego:

- 8.1.** Organizacja zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych Małoletnich zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- 8.2.** Organizacja, uznając prawo Małoletniego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku Małoletniego. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku Małoletniego stanowią **Załącznik nr 5** do niniejszej Polityki.
- 8.3.** Pracownikowi Organizacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku Małoletniego (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu Małoletniego) na terenie Organizacji bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego Małoletniego.
- 8.4.** W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik Organizacji może skontaktować się z Opiekunem Małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do Opiekuna Małoletniego – bez wiedzy i zgody tego Opiekuna.
- 8.5.** Jeżeli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku Małoletniego nie jest wymagana.
- 8.6.** Upublicznienie przez pracownika Organizacji wizerunku Małoletniego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody Opiekuna Małoletniego. Dobrą praktyką jest również pozyskiwanie zgód samych Małoletnich.
- 8.7.** Pisemna zgoda, o której mowa w **Artykule 8.6.** powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

Artykuł 9. Zasady dostępu Małoletnich do Internetu:

9.1. Organizacja nie zapewnia Małoletnim, dostępu do Internetu.

Artykuł 10. Monitoring stosowania Polityki:

- 10.1.** Kierownictwo Organizacji wyznacza Panią Monikę Stachulę jako osobę odpowiedzialną za Politykę Ochrony Małoletnich w Organizacji.
- 10.2.** Osoba, o której mowa w Artykule poprzedzającym, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Polityki, za reagowanie na sygnały naruszenia Polityki i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w Polityce.
- 10.3.** Osoba, o której mowa w **Artykule 10.1.** przeprowadza wśród pracowników Organizacji, raz na 6 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi **Załącznik 6** do niniejszej Polityki.
- 10.4.** W ankiecie pracownicy Organizacji mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać naruszenia Polityki w Organizacji.
- 10.5.** Osoba, o której mowa w **Artykule 10.1.** dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników Organizacji ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Kierownictwu Organizacji.
- 10.6.** Kierownictwo Organizacji wprowadza do Polityki niezbędne zmiany i ogłasza Pracownikom, Organizacji, Małoletnim i ich Opiekunom nowe brzmienie Polityki.

Artykuł 11. Postanowienia końcowe:

- 11.1.** Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
- 11.2.** Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Organizacji, Małoletnich i ich Opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla Małoletnich.

Załącznik nr 1

Zasady bezpiecznej rekrutacji w Falck Medycyna Sp. z o.o.:

Przy rekrutacji postępuj ze wskazaną poniżej procedurą:

- 1.** Poznaj dane kandydata/kandydatki, które pozwolą Ci jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez Organizację, takich jak ochrona praw Małoletnich i szacunek do ich godności.

2. Organizacja musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z Małoletnimi oraz były dla nich bezpieczne. Aby sprawdzić powyższe, w tym stosunek osoby zatrudnianej do Małoletnich i podzielenia wartości związanych z szacunkiem wobec nich oraz przestrzegania ich praw, Organizacja może żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - A) wykształcenia,
 - B) kwalifikacji zawodowych,
 - C) przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
3. W każdym przypadku Organizacja musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Organizacja powinna zatem znać:
 - A) imię (imiona) i nazwisko,
 - B) datę urodzenia,
 - C) dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Organizacja może prosić kandydata/kandydatkę o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić.
5. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę. Organizacja nie może samodzielnie prowadzić tzw. screeningu osób ubiegających się o pracę, gdyż ograniczają ją w tym zakresie przepisy *ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych*² oraz *Kodeksu pracy*³.
6. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem Małoletnich lub z opieką nad nimi, Organizacja jest zobowiązana sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu Małoletnich poniżej lat 18 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Rejestr dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl. By móc uzyskać informacje z rejestru z dostępem ograniczonym, konieczne jest uprzednie założenie profilu Organizacji.
7. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze Organizacja potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - A) imię i nazwisko,

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 22 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 199, str. 1 z późn. zm.).

³ Art. 22(1) oraz art. 22(1a) ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz.1510).

- B)** data urodzenia,
 - C)** PESEL,
 - D)** nazwisko rodowe,
 - E)** imię ojca,
 - F)** imię matki.
- 8.** Wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
 - 9.** Pobierz od kandydata/kandydatki informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w **rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego**⁴, w **art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego** oraz w *ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600)* lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.
 - 10.** Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć Ci również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z Małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
 - 11.** Pobierz od kandydata/kandydatki oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 15 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej.
 - 12.** Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/ kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w **rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego**, w **art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego** oraz w *ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600)* oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez Małoletnich, lub z opieką nad nimi.
 - 13.** Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści:

⁴ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. 1997 Nr 88 poz. 553 t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17).

„Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”

Gdy pozwalają na to przepisy prawa, Organizacja jest zobowiązana do domagania się od osoby zatrudnianej zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego⁵.

Zaświadczenia z KRK można domagać się wyłącznie w przypadkach, gdy przepisy prawa wprost wskazują, że pracowników w zawodach lub na danych stanowiskach obowiązuje wymóg niekaralności.

W przypadku niemożliwości przedstawienia poproś kandydata/kandydatkę o złożenie oświadczenia o niekaralności oraz o toczących się postępowaniach przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych.

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony Małoletnich (wzór)

..... miejsce i data Ja,
..... nr PESEL
..... oświadczam, że nie
byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej
i obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę Małoletniego i nie
toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym
zakresie. Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony
Małoletnich obowiązującymi
w i zobowiązuję się do ich
przestrzegania.

.....
podpis

⁵ <https://www.gov.pl/web/krajowy-rejestr-karny>

Załącznik nr 2

Zasady bezpiecznych relacji personel–Małoletnimi⁶:

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra Małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Personel traktuje Małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia jego godność i potrzeby.
3. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec Małoletniego w jakiegokolwiek formie.
4. Personel realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych Organizacji oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z Małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.
5. Jesteś zobowiązany/a do utrzymywania profesjonalnej relacji z Małoletnimi i każdorazowego rozważenia, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec Małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych Małoletnich. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.
6. W komunikacji z Małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
7. Słuchaj uważnie Małoletnich i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
8. Nie wolno Ci zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać Małoletniego. Nie wolno Ci krzywić na Małoletniego w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa Małoletniego lub innych Małoletnich.
9. Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących Małoletniego wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych Małoletnich. Obejmuje to wizerunek Małoletniego, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
10. Podejmując decyzje dotyczące Małoletniego, poinformuj go o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
11. Szanuj prawo Małoletniego do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić Małoletniego, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
12. Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z Małoletnim na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy.
13. Nie wolno Ci zachowywać się w obecności Małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie

⁶ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec Małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

- 14.** Zapewnij Małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła Organizacja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy.
- 15.** Doceniaj i szanuj wkład Małoletnich w podejmowane działania, aktywnie je angażuj i traktuj równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/ niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd.
- 16.** Unikaj faworyzowania Małoletnich.
- 17.** Nie wolno Ci nawiązywać z Małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie Małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
- 18.** Nie wolno Ci utrzymywać wizerunku Małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków Małoletnich, jeśli Kierownictwo Organizacji nie została o tym poinformowana, nie wyraziła na to zgody i nie uzyskała zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych Małoletnich.
- 19.** Nie wolno Ci proponować Małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności Małoletnich.
- 20.** Nie wolno Ci przyjmować pieniędzy ani prezentów od Małoletniego, ani rodziców/opiekunów Małoletniego. Nie wolno Ci wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec Małoletniego lub rodziców/opiekunów Małoletniego. Nie wolno Ci zachowywać się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych. Nie dotyczy to okazjonalnych podarków związanych ze świętami w roku szkolnym, np. kwiatów, prezentów składkowych czy drobnych upominków.
- 21.** Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie Małoletnim przez pracownika lub pracownikiem przez Małoletnimi, muszą być raportowane Kierownictwu Organizacji. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych. Kontakt fizyczny z Małoletnimi, każde przemocowe działanie wobec Małoletniego, jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z Małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby Małoletniego w danym momencie, uwzględnia wiek Małoletniego, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego Małoletniego może być nieodpowiednie wobec innego. Kieruj się zawsze swoim

profesjonalnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję Małoletniego, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy Twoich dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez Małoletniego lub osoby trzecie.

- 22.** Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej Małoletniego.
- 23.** Nigdy nie dotykaj Małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- 24.** Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- 25.** Nie angażuj się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z Małoletnimi czy brutalne zabawy fizyczne.
- 26.** Zachowaj szczególną ostrożność wobec Małoletnich, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że Małoletni będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc Małoletniemu zrozumieć znaczenie osobistych granic.
- 27.** Kontakt fizyczny z Małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub Małoletnich, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i/lub postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- 28.** W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec Małoletniego, unikaj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z Małoletnim. Dotyczy to zwłaszcza pomagania Małoletniemu w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i w korzystaniu z toalety. Zadbaj o to, aby w każdej z czynności pielęgnacyjnych i higienicznych asystowała Ci inna osoba z Organizacji. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad Małoletnimi należą do Twoich obowiązków, zostaniesz przeszkolony w tym kierunku.
- 29.** Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie z Małoletnim w jednym łóżku lub w jednym pokoju.
- 30.** Kontakty poza godzinami pracy. Co do zasady kontakt z Małoletnimi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.
- 31.** Nie wolno Ci zapraszać Małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy. Obejmuje to także kontakty z Małoletnimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
- 32.** Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z Małoletnimi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy).

- 33.** Jeśli zachodzi konieczność spotkania się z Małoletnimi poza godzinami pracy, musisz poinformować o tym Kierownictwo Organizacji, a rodzice/opiekunowie prawni Małoletnich muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
- 34.** Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli Małoletni i rodzice/opiekunowie Małoletnich są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych Małoletnich, ich rodziców oraz opiekunów.
- 35.** Bezpieczeństwo online. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twojej prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy, ale także Twoich własnych działań w internecie. Dotyczy to „lajkowania” określonych stron, korzystania z aplikacji randkowych, na których możesz spotkać uczniów/uczennice, małoletnich pacjentów/pacjentki, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których korzystasz. Jeśli Twój profil jest publicznie dostępny, Małoletni i ich rodzice/opiekunowie będą mieć wgląd w Twoją cyfrową aktywność.
- 36.** Nie wolno Ci nawiązywać kontaktów z uczniami i uczennicami, pacjentami/pacjentkami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
- 37.** W trakcie lekcji, świadczeń medycznych osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona na terenie Organizacji.

Załącznik nr 3

Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych

- 1.** Infrastruktura sieciowa Organizacji nie umożliwia dostępu do Internetu Małoletnim.
- 2.** Sieć jest monitorowana, tak, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć wśród Pracowników.
- 3.** Rozwiązania organizacyjne na poziomie Organizacji bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa w zakresie przeciwdziałania nadużyciom w zakresie ochrony Małoletnich.
- 4.** Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w Organizacji.

Załącznik nr 4 Karta interwencji⁷

1. Imię i nazwisko Małoletniego:		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia):		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:		
4. Opis działań podjętych w Organizacji:	data:	działanie:
5. Spotkania z Opiekunami Małoletniego:	data:	działanie:
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe):	☐ zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa ☐ wniosek o wgląd w sytuację Małoletniego / rodziny ☐ inny rodzaj interwencji:	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji:		
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli Organizacja uzyskała informacje o wynikach/ działania innego podmiotu /działaniach rodziców:		

Załącznik nr 5 Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Nieletnich⁸

Nasze wartości:

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz standardy opracowane przez Fundację „Dajemy Dzieciom Siłę”.
2. W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozumą wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków Małoletnich.
3. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów, dokumentowaniu naszych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo Małoletnich.

⁷ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

⁸ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

4. Wykorzystujemy zdjęcia/nagrania pokazujące szeroki przekrój Małoletnich – chłopców i dziewczęta, Małoletnich w różnym wieku, o różnych uzdolnieniach, stopniu sprawności i reprezentujące różne grupy etniczne.
5. Małoletni mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
6. Zgoda Rodziców/Opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich Małoletniego jest tylko wtedy wiążąca, jeśli Małoletni i Rodzice/Opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku Małoletnich.

Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków Małoletnich poprzez:

7. Pytamy o pisemną zgodę Rodziców/Opiekunów prawnych oraz o zgodę Małoletnich przed zrobieniem i publikacją zdjęcia/nagrania.
8. Udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania i w jakim kontekście, jak będziemy przechowywać te dane i jakie potencjalne ryzyko wiąże się z publikacją zdjęć/ nagrań online.
9. Unikamy podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi Małoletnich z imienia i nazwiska. Jeśli konieczne jest podpisanie Małoletniego używamy tylko imienia.
10. Rezygnujemy z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o Małoletnim dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem Małoletniego.
11. Zmniejszamy ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań Małoletnich poprzez przyjęcie zasad: **(i)** wszystkie osoby Małoletnich znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla Małoletniego poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście, **(ii)** zdjęcia/nagrania Małoletnich powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez Małoletnich i w miarę możliwości przedstawiać Małoletnich w grupie, a nie pojedyncze osoby.
12. Rezygnujemy z publikacji zdjęć Małoletnich, jeśli Małoletni lub ich Rodzice/Opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na wykorzystanie zdjęć po odejściu z Organizacji.
13. Przyjmujemy zasady, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków Małoletnich należy rejestrować i zgłaszać Kierownictwu Organizacji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa Małoletnich.

Rejestrowanie wizerunków Małoletnich do użytku Organizacji:

- 14.** Rejestrowanie wizerunków Małoletnich do użytku w Organizacji w sytuacjach, w których nasza Organizacja rejestruje wizerunki Małoletnich do własnego użytku, odbywa się po poinformowaniu Małoletnich i Rodziców/Opiekunów prawnych o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane.
- 15.** Zgoda Rodziców/Opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta przez Organizację na piśmie oraz uzyskujemy, przynajmniej, ustną zgodę Małoletniego.
- 16.** Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadbamy o bezpieczeństwo Małoletnich poprzez: **(i)** zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych, **(ii)** zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia, **(iii)** niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z Małoletnimi bez nadzoru pracownika naszej Organizacji, **(iv)** poinformowanie Rodziców/Opiekunów prawnych oraz Małoletnich, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich Małoletnich.
- 17.** Jeśli wizerunek Małoletniego stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców/opiekunów prawnych Małoletniego nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunków Małoletnich do prywatnego użytku:

- 18.** W sytuacjach, w których Rodzice/Opiekunowie rejestrują wizerunki Małoletnich do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że Wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki Małoletnich i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku Małoletnich – przez ich Rodziców/Opiekunów prawnych.
- 19.** Zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki Małoletnich nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że Rodzice lub Opiekunowie prawni tych Małoletnich wyrażą na to zgodę,
- 20.** Przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku Małoletniego. Rejestrowanie wizerunku Małoletnich przez osoby trzecie i media.

Rejestrowanie wizerunku Małoletnich przez osoby trzecie i media:

- 21.** Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę Kierownictwa

- Organizacji. W takiej sytuacji upewnimy się, że Rodzice/Opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich Małoletnich.
22. Oczekujemy informacji o: **(i)** imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę, **(ii)** uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał, **(iii)** podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.
 23. Personelowi Organizacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku Małoletniego na terenie Organizacji bez pisemnej zgody Rodzica/Opiekuna prawnego Małoletniego oraz bez zgody Kierownictwa Organizacji.
 24. Personel Organizacji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z Małoletnimi, nie przekazuje mediom kontaktu do Rodziców/Opiekunów prawnych Małoletnich i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie Małoletniego lub jego Rodzica/Opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
 25. W celu realizacji materiału medialnego Kierownictwo Organizacji może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń Organizacji dla potrzeb nagrania. Kierownictwo Organizacji podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie Organizacji Małoletnich.

Zasady w przypadku niewyrażenia zgody na rejestrowanie wizerunku Małoletniego:

26. Jeśli Małoletni, Rodzice lub Opiekunowie prawni nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku Małoletniego, będziemy respektować ich decyzję.
27. Z wyprzedzeniem ustalimy z Rodzicami/Opiekunami prawnymi i Małoletnimi, w jaki sposób osoba rejestrująca wydarzenie będzie mogła zidentyfikować Małoletniego, aby nie utrwałać jego wizerunku na zdjęciach indywidualnych i grupowych. Rozwiązanie, jakie przyjmiemy, nie będzie wykluczające dla Małoletniego, którego wizerunek nie powinien być rejestrowany.

Przechowywanie zdjęć i nagrań. Przechowujemy materiały zawierające wizerunek Małoletnich w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla Małoletnich:

28. Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez Organizację.
29. Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez Organizację w polityce ochrony danych osobowych.

- 30.** Nie przechowujemy materiałów elektronicznych zawierających wizerunki Małoletnich na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).
- 31.** Nie wyrażamy zgody na używanie przez pracowników osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunków Małoletnich. Jedynym sprzętem, którego używamy jako Organizacji, są urządzenia rejestrujące należące do Organizacji.

Załącznik nr 6 Monitoring standardów – ankieta⁹

Pytanie:	TAK	NIE
1. Czy znasz standardy ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w Organizacji, w której pracujesz?		
2. Czy znasz treść dokumentu Polityka Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem?		
3. Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia Małoletnich?		
4. Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia Małoletnich?		
5. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce Ochrony Małoletnich?		
5a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa):		
5b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa):		
6. Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki Ochrony Małoletnich (odpowieź opisowa):		

⁹ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

Załącznik nr 7

Schemat pytań „Ocena ryzyka”¹⁰

Ocena ryzyka					
Personel	Partnerzy	Współpracownicy	Usługi	Komunikacja i technologia	Dochód i finansowanie
1. Jak rekrutowany jest u Nas personel?	1. Jaki wpływ na Małoletnich lub kontakt z nimi mają Nasi partnerzy?	1. Kim są Nasi współpracownicy i jaki poziom i rodzaj kontaktu mają z Nieletnimi (np. konsultanci, wykonawcy, dostawcy usług)?	1. Jakie usługi oferujemy Małoletnich i rodzinom?	1. Z jakich obrazów i informacji związanych z Nieletnimi korzysta Nasza Organizacja?	1. Jak pozyskujemy Fundusze i czym ma to związek z Małoletnimi?
2. Czy sprawdzamy referencje i przeprowadzamy weryfikację wszystkich członków personelu w rejestrach sprawców przestępstw na tle seksualnym?	2. Czy partnerzy mają kontakt z Małoletnimi?	2. W jaki sposób Nasza organizacja ich angażuje?	2. Jak zaprojektowano te usługi pod kątem obsługi Małoletnich?	2. Jak te informacje są przechowywane i komu prezentowane?	2. Czy w jakimkolwiek stopniu biorą w tym udział Małoletni?
3. Jaki rodzaj kontaktu mają pracownicy z Małoletnimi w Naszej organizacji?	3. Czy partnerzy stwarzają jakieś ryzyko dla Małoletnich?		3. Czy przy projektowaniu zwracano uwagę na bezpieczeństwo Małoletnich korzystających z usług?	3. Jakie technologie wykorzystuje Nasza organizacja, wobec kogo?	
4. Czy występuje duża rotacja personelu?	4. Czy partnerzy mają własną politykę ochrony Małoletnich? Czy pracują zgodnie z Naszą polityką?		4. Czy brano pod uwagę różne potrzeby Małoletnich – np. chłopców / dziewcząt?		
5. Czy Mamy pracowników tymczasowych			5. Kto świadczy		

¹⁰ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

lub wolontariuszy ?			te usługi ?		
6. Czy wszyscy pracownicy i wolontariusze przechodzą s zkolenie dot. ochrony Małoletnich p przed rozpoczęciem pracy?					

Załącznik nr 8
Tabela „Obszary ryzyka”¹¹

Obszary ryzyka	Czynniki ryzyka	Znaczenie ryzyka wysokie/średnie/ niskie	Jak zredukować ryzyko?	Działania do wdrożenia
Personel:				
Partnerzy:				
Współpraca				
Komunikacja i technologia:				
Dochód i finansowanie:				

Załącznik nr 9

¹¹ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

Tabela „Identyfikacja priorytetowych potrzeb informacyjnych i szkoleniowych¹²”

Dziedzina	Kategoria (np. lekarze, pielęgniarki, inny personel medyczny, personel administracyjny)	Sposób zaspokojenia potrzeby (np. szkolenie wewnętrzne , e-learning, szkolenie zewnętrzne)	Priorytet : wysoki: 5 niski: 1	Zasoby / koszty
Podstawowa wiedza dotycząca praw Małoletnich oraz ochrony Małoletnich przed przemocą i wykorzystywaniem				
Polityka ochrony Małoletnich i procedury				
Identyfikacja ryzyka krzywdzenia;				
Interwencja prawna				
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia				
Pomoc Małoletnim pokrzywdzonym				
Wychowanie bez przemocy				

Załącznik 10

¹² Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez osoby trzecie (np. wolontariusze, pracownicy organizacji/Organizacje oraz inne osoby, które mają kontakt z Małoletnim)¹³.

Podejrzewasz, że Małoletni:

A) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹⁴, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- zawiadom policję pod nr 112¹⁵;

B) jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, składając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa¹⁶;

C) doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie):

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- zakończ współpracę/rozwiąż umowę z osobą krzywdzącą Małoletniego doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze);

D) doświadcza innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę dyscyplinującą, a w przypadku braku poprawy zakończ współpracę.

¹³ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

¹⁴ Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

¹⁵ W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

¹⁶ Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

Załącznik 11

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez osobę Małoletnią, czyli taką, która nie ukończyła 18. roku życia¹⁷.

Podejrzewasz, że Małoletni:

A) doświadcza ze strony innego Małoletniego przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu¹⁸, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
- równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa¹⁹.

B) doświadcza ze strony innego Małoletniego jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj go od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami Małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze;
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny²⁰.

¹⁷ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

¹⁸ Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

¹⁹ Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

²⁰ Wniosek złoż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałaś/eś).

Załącznik 12

Schemat interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia Małoletniego przez rodzica lub opiekuna²¹.

Podejrzewasz, że Małoletni:

A) doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu²², wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego i odseparuj go od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie;
- zawiadom policję pod nr 112²³;

B) doświadcza zaniedbania lub Rodzic/Opiekun Małoletniego jest niewydolny wychowawczo (np. Małoletni chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego;
- porozmawiaj z Rodzicem/Opiekunem;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego;
- w przypadku braku współpracy Rodzica/Opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej;

C) jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw:

- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa²⁴.

D) doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze):

- zadbaj o bezpieczeństwo Małoletniego;
- przeprowadź rozmowę z Rodzicem/Opiekunem podejrzanym o krzywdzenie;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego;
- w przypadku braku współpracy Rodzica/Opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej²⁵;
- równoległe złóż do sądu rodzinnego wnioski o wgląd w sytuację rodziny²⁶.

²¹ Opracowano w oparciu o standardy Fundacji „Dajemy Dzieciom Siłę” <https://standardy.fdds.pl/standardy>

²² Przemoc z uszczerbkiem na zdrowiu oznacza spowodowanie choroby lub uszkodzenia ciała (np. złamanie, zasinienie, wybite zęba, zranienie), a także m.in. pozbawienie wzroku, słuchu, mowy, wywołanie innego ciężkiego kalectwa, trwałej choroby psychicznej, zniekształcenia ciała itp.

²³ W rozmowie z konsultantem podaj swoje dane osobowe, dane dziecka, dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie.

²⁴ Zawiadomienie możesz zaadresować do najbliższej dla Ciebie jednostki. W zawiadomieniu podaj swoje dane osobowe, dane dziecka i dane osoby podejrzewanej o krzywdzenie oraz wszelkie znane Ci fakty w sprawie – opisz, co dokładnie się zdarzyło i kto może mieć o tym wiedzę. Zawiadomienie możesz też złożyć anonimowo, ale podanie przez Ciebie danych umożliwi organowi szybsze uzyskanie potrzebnych informacji.

²⁵ Ośrodek powiadom na piśmie lub mailowo. Pamiętaj o podaniu wszystkich znanych Ci danych dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców), opisz wszystkie niepokojące okoliczności występujące w rodzinie i wszystkie znane Ci fakty.

²⁶ Wniosek złóż na piśmie do sądu rodzinnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka. We wniosku podaj wszystkie znane Ci dane dziecka (imię i nazwisko, adres zamieszkania, imiona i nazwiska rodziców) oraz wszystkie okoliczności, które mogą być istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (opisz, co niepokojącego dzieje się w rodzinie, co zaobserwowałeś/eś).